

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Covalenco Elena și Vîlcov Ion,

cu participarea:

procurorului – Crijanovschi Sergiu,

avocatului – Brînza Constantin,

succesorului părții vătămate - Vieru Andrei,

inculpatului – Vieru Petru,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către inculpatul Vieru Petru, de către avocatul Brînza Constantin în numele inculpatului Vieru Petru, și de către succesorul părții vătămate, Vieru Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2013, în cauza penală privindu-l pe

Vieru Petru Dumitru, născut la 12 iulie 1963, originar și domiciliat în s. Drăgușeni, r-ul Strășeni;

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.12.2010-10.05.2012 (prima instanță)

2. 28.06.2012-17.05.2013 (instanța de apel)

3. 10.09.2013-26.11.2013 (instanța de recurs ordinar)

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul, Crijanovschi Sergiu, s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor ordinare declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

Avocatul Brînza Constantin, inculpatul Vieru Petru și succesorul părții vătămate, Vieru Andrei, au solicitat admiterea recursurilor în sensul declarat.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 10 mai 2012, Vieru Petru Dumitru a fost condamnat în baza art. 157 Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 ore.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Vieru Petru la 08 octombrie 2010, aproximativ la ora 13:00, aflându-se la domiciliul tatălui său, Vieru Dumitru, situat în s. Drăgușeni, r-ul Strășeni, a inițiat un conflict cu ultimul, după ce i-a aplicat acestuia o lovitură cu piciorul în coșurile pe care le ținea în mână, acestea lovindu-se în regiunea abdomenului, prin ce i-a cauzat din imprudență vătămare gravă a sănătății, în urma căroră, Vieru D. la data de 09 noiembrie 2010, a decedat.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Vieru P. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 din. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pe motiv că prima instanța greșit a recalificat acțiunile inculpatului Vieru Petru din prevederile art. 151 alin. (4) Cod penal în prevederile art. 157 Cod penal, deoarece atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul ședinței instanței de fond, vinovăția ultimului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal a fost pe deplin dovedită. Modul în care a acționat Vieru Petru și anume, aplicând o lovitură cu piciorul în coșul pe care îl ținea tatăl său, Vieru D., în mâini, nu poate fi apreciat în nici un mod drept "cauzarea vătămarilor corporale grave din imprudență", deoarece inculpatul urma să prevadă consecințele acțiunilor sale în acest caz.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2013 a fost admis apelul, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Vieru P. a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut, că Vieru Petru la 08 octombrie 2010, aproximativ la ora 13:00, aflându-se la domiciliul tatălui său, Vieru Dumitru, situat în s. Drăgușeni r-ul Strășeni, a inițiat un conflict cu ultimul și urmărind scopul cauzării acestuia a vătămarilor corporale grave, intenționat i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea abdomenului, prin ce i-a cauzat vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma căroră, Vieru Dumitru, la data de 09 noiembrie 2010 a decedat.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că în cadrul ședinței de judecată cu certitudine s-a constatat, că inculpatul Vieru Petru la data de 08 octombrie 2010, aflându-se la domiciliul tatălui său Vieru D., a inițiat un conflict cu ultimul și urmărind scopul cauzării acestuia a vătămarilor corporale grave, intenționat i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea abdomenului, în urma căreia a survenit decesul victimei. Leziunile corporale aplicate se află în legătură causală directă cu survenirea morții, motiv din care consideră că acțiunile inculpatului Vieru Petru urmează a fi calificate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal.

Deasemenea, instanța de apel a mai indicat, că potrivit explicațiilor date de inculpatul Vieru P. inițial, ultimul a indicat, că "...el a lovit cu piciorul în paner, însă a nimerit în burtă..." ulterior făcând mențiunea " explicația este scrisă de mine din cuvintele mele corect, mie citit, pentru ce și semnez" și a semnat. După aducerea la cunoștință și explicarea drepturilor și obligațiilor, bănuیتului Vieru Petru (f.d. 28-29), fiind asistat de avocatul Grigoraș Mihail, a declarat că vina în învinuirea adusă pe art. 151 alin. (4) Cod penal nu o recunoaște, însă a menționat, că "...el atunci a avut intenția de a lovi în panere pentru a le dezbate din mâinile tatălui său, în momentul când a lovit cu piciorul 1-a lovit pe tatăl său în abdomen...". La sfârșitul audierii, bănuitul Vieru Petru a făcut mențiunea personală „Procesul verbal este citit, scris corect" și s-a semnat (f.d. 30-31). Fiind pus sub învinuire (f.d. 55-57) și audiat în calitate de învinuit, în prezența aceluiași avocat - Grigoraș Mihail, inculpatul Vieru Petru a declarat că "...1-a lovit o dată cu piciorul peste panere și panerele au sărit în părți și tata a oftat ". La sfârșitul audierii, învinuitului Vieru Petru a făcut mențiunea personală „Procesul verbal este scris corect din cuvintele mele, mi-a fost citit în glas" și s-a semnat (f.d. 57). În ședința instanței de fond, inculpatul Vieru P. a declarat că vina o recunoaște parțial.

Totodată, instanța de judecată mai invocă, că necătînd la faptul că inculpatul Vieru Petru și-a recunoscut vina parțial în săvîrșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia în săvîrșirea vătămării intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății, care a provocat decesul victimei, a mai fost dovedită și prin declarațiile succesorului părții vătămăte, Vieru Andrei, date atît în cadrul ședinței instanței de fond și verificate prin darea citirii lor în ședința instanței de apel, cît și ale celor date în cadrul ședinței instanței de apel, din care rezultă că Vieru Dumitru este tatăl său și avea probleme de sănătate. Pe data de 09.10.2010 a fost telefonat de către sora sa, Măria, care i-a comunicat, că tatăl lor se simte rău, și anume, că are dureri mari în regiunea abdomenului. Duminica seara, la ora 23.00 Vieru Dumitru a fost transportat cu ambulanța la spitalul din or. Strășeni unde cu acordul său a fost supus intervenției chirurgicale. Luni a fost informat de către sora sa că tatăl său se află în stare gravă, secția de reanimare. Pe motivul stării grave a tatălui său la data de 15.10.2010, acesta a fost transferat la spitalul din mun. Chișinău, iar seara a fost supus unei intervenții chirurgicale repetate. Pînă pe data de 09.11.2010 tatăl său a fost conectat la aparatul de menținere vitală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Brînza Constantin în numele inculpatului Vieru Petru, de către inculpatul Vieru Petru și de către succesorul părții vătămăte, Vieru Andrei, prin care, invocînd motive identice, au solicitat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că :

- cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta, și anume, reprezentantul părții vătămate, Vieru Andrei, a fost în imposibilitatea de a se prezenta la ședința de judecată în instanța de apel deoarece s-a aflat într-o delegație de serviciu, motiv din care a sunat greșiera pentru a o informa de acest fapt. Anterior, la 16 mai 2013 apărătorul și reprezentantul părții vătămate, Vieru Andrei, a înaintat o cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal în baza art. 109 Cod penal. În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, apărătorul a insistat să fie examinată cererea din 16 mai 2013, deasemenea să fie examinată cauza în prezența reprezentantului părți vătămate Vieru Andrei, fiindcă a depus o cerere și are de comunicat oral instanței unele circumstanțe, însă președintele completului s-a expus, precum că o consideră că nici n-a fost depusă cererea;

- faptei săvârșite de către inculpatul Vieru Petru i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- este eronată concluzia instanței de apel, precum că a fost stabilit faptul, că Vieru P. a dorit să lovească cu piciorul în panere, însă în realitate s-a primit în abdomenul victimei;

- în apelul declarat de procuror împotriva sentinței, ultimul a declarat că instanța de judecată nu a apreciat corect acțiunile și intenția inculpatului și astfel greșit a recalificat acțiunile ultimului, deoarece modul în care a acționat Vieru P. și anume aplicând o lovitură cu piciorul în coșul ținut în mâini de către Vieru D. nu poate fi calificat drept „cauzarea vătămării corporale grave din imprudență”, inculpatul urma să prevadă consecințele acțiunilor sale în acest caz.

În ședința instanței de apel, reprezentantul părții vătămate, Vieru Andrei, a comunicat, că a aflat despre cele întâmplate de la sora sa - Vieru Măria. Deoarece Vieru Petru și-a recunoscut vina pe deplin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, acesta a fost iertat de către familia lor, care nu dorește să fie atras la răspundere penală;

- la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat principiul contradictorialității, deoarece a analizat doar probele prezentate de procuror, ignorându-le pe cele prezentate de apărare.

6. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acestea urmează a fi admise, din următoarele motive.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Toți trei recurenți critică încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Vieru Petru, invocînd temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, anume acest temei pentru recurs și-a găsit confirmarea în speța dată, din care motive urmează a fi admise toate trei recursuri, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, fiindcă eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Pentru a motiva soluția instanței de recurs, se invocă următoarele motive.

Din declarațiile bănuitului, Vieru Petru, (f.d. 30), rezultă că Vieru P. în prezența avocatului Grigoraș Mihai a declarat că „el locuiește împreună cu părinții, mama - Vieru Anastasia, tata – Vieru Dumitru...”.

Din explicația martorului Vieru Anastasia (f.d. 16) rezultă, că „ea locuiește împreună cu soțul ei – Vieru Dumitru și feciorul ei – Vieru Petru Dumitru în casa lor din s. Drăgușeni...”.

Art. 133/1 Cod penal (red. 09.07.2010) stipulează, că prin membru de familie se înțelege:

a) în condiția conlocuirii: persoanele aflate în relații de căsătorie, de concubinaj, persoanele divorțate, persoanele aflate în relații de tutelă și curatelă, rudele lor pe linie dreaptă sau colaterală, soții rudelor;

b) în condiția locuirii separate: persoanele aflate în relații de căsătorie, copiii lor, inclusiv cei adoptivi, cei născuți în afara căsătoriei, cei aflați sub curatelă.

Art. 134 Cod penal prevede, că prin rudenie se înțelege legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenția este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală.

Astfel, se constată, că conflictul descris în învinuire, care a avut loc la 08.10.2010, aproximativ la ora 13.00, în gospodăria comună a familiei Vieru, a avut loc între membri de familie, Vieru Petru- fiu și Vieru Dumitru- tată.

Prin Legea nr. 167 din 09.07.2010, publicată în Monitorul Oficial nr. 155 din 03.09.2010 a fost introdus în Codul penal (red. 18.04.02) un articol nou – 201/1 „Violența în familie”.

La încadrarea juridică a faptei imputate inculpatului Vieru Petru, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 133/1 lit. a), art. 134 Cod penal, conform cărora inculpatul Vieru Petru și victima Vieru Dumitru sunt membri de familie – fiul cu tata, iar art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal prevede „Violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu decesul victimei”, care se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani.

Infrațiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal (red. 18.12.2008) se pedepsește cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Colegiul largit statuează, că instanța de apel era obligată să pună în discuție în fața părților recalificarea acțiunilor inculpatului Vieru Petru de la art. 151 alin. (4) Cod penal (red. 08.12.2008) la art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, după care să facă o analiză profundă a calificării corecte a faptelor imputate inculpatului Vieru Petru, ceea ce nu s-a realizat.

Reieșind din aceste motive, recursurile declarate de către avocatul Brînza Constantin în numele inculpatului Vieru Petru, de către inculpatul Vieru Petru și de către succesorul părții vătămate, Vieru Andrei, urmează a fi admise, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece instanța de apel a faptei săvârșite i-a dat o încadrare juridică greșită.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de motivele invocate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a deciziei adoptate, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate sub toate aspectele, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

Totodată, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de practica CEDO în spețe analogice, unde CEDO s-a pronunțat pe reîncadrări juridice a faptelor incriminate în instanța superioară, cum sunt hotărârile CEDO – Popa, Tănăsescu vs România din 10.04.2012, Abramian vs Federația Rusă din 09.10.2009

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul largit pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal în continuare, menține prevederile sentinței cu privire la măsura preventivă aplicată – obligarea de a nu părăsi localitatea.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal largit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Vieru Petru, de către avocatul Brînza Constantin în numele inculpatului Vieru Petru, și de către succesorul părții vătămate, Vieru Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2013 în privința lui Vieru Petru, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Se mențin dispozițiile sentinței cu privire la măsura preventivă –obligarea de a nu părăsi localitatea – față de inculpatul Vieru Petru, cu eliberarea imediată a acestuia de sub arest, dacă nu are de executat alte hotărâri judecătorești cu arest preventiv.

Decizia nu este supusă căilor de atac, pronunțată în ședință publică la 17 decembrie 2013, ora 9⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Covalenco Elena

Vîlcov Ion